

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Arelatensi Archiepiscopo & sancti Aegidij & Vallis magnae Abbatibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

cundæ præbendæ habita mentione, qui ab illo tempore usque nunc locum in choro & capitulo sicut alij Canonici habuisti, lectiones legisti in Ecclesia, & responsoria cantavisti, ac per prædictum Episcopum tibi fuerunt domus in ipsa canonica nomine Canonici assignatæ, quas tu possidisti ac possides in quiete. Et cum in eadem Ecclesia Terdonensi ex illis Canonici qui præbendam in ea non possident tu primò institutus fueris & receptus, & nunc vacet beneficium in eadem, humiliter postulabas à nobis ut Terdonensibus Canonici dare dignaremur districtius in mandatis quòd vacans beneficium tibi omnidilatione postposita assignarent & facerent pacifica possessione gaudere. Procuratores verò partis alterius è contrario respondebant quòd cum in Terdonensi Ecclesia certus sit Canoniorum numerus institutus & scriptis Romanorum Pontificum confirmatus, Canonicique constitutionem ipsam observare teneantur præstito juramento, nos eis literis nostris dedimus in mandatis ut dilectum filium B. Subdiaconum & Capellanium nostrum in Canonicum reciperent & in fratrem, eique præbendam sicut uni ex aliis Canonici assignarent. Verum quia statutus canonicorum numerus tunc in eadem Ecclesia plenus erat, mandatum nostrum non potuerunt executioni mandare. Post non modicum verò temporis prædictus O. quondam Episcopus persuasionibus, minis, & terroribus institit apud Canonicos Terdonenses ut te reciperent in Canonicum ad præbendam proximò vacaturam, eis constanter promittens quòd eos tam à petitione civium Terdonensium quàm ab executione mandati apostolici quod ipsi pro eisdem Subdiaconi nostri receptione reciperent liberaret; sicque eos circumveniens fraudulenter, recipi te fecit ad præbendam proximò vacaturam. Cum autem dilectus filius B. tituli sancti Petri ad vincula Presbyter Cardinalis in Lombardiæ partibus legationis officio fungeretur, eundem Subdiaconum nostram per quendam Clericum suum institui fecit Canonicum Ecclesiæ Terdonensis, assignans ei stallum in choro & locum in capitulo, præsentem prædicto quondam Episcopo nec faciente de receptione tua aliquam mentionem. Sed prædicti Canonici institutionem de ipso B. factam, licet in publico non ostenderent propter insolentiam laicorum, ratam omnimodis habuerunt. Cumque circa præteritum Pascha dictus quondam Episcopus carnis de-

bitum exoluisset, & Episcopus qui nunc est fuisse subrogatus eidem, qui fuerat Archidiaconus Ecclesiæ Terdonensis, præbendam vacantem iisdem Canonici prædicto Subdiacono nostro unanimiter decrevere conferri, sicut in eorum litteris perspeximus contineri, & ipsius procuratores Capituli prædictam præbendam vacantem in nostra sibi præsentia concesserunt. Vnde suppliciter petebatur à nobis ut institutionem tuam, tamquam contra Lateranense Concilium attentatam, penitus irritantes, & absolventes Terdonensem Ecclesiam ab impetitione tua, concessionem eidem Subdiacono nostro factam de præbenda prædicta dignaremur auctoritate apostolica confirmare. Nos igitur ex his quæ fuerunt hinc inde proposita certiores effecti per Cardinalem prædictum, concessionem prædicto Subdiacono nostro à Canonici prædictis factam de præbenda prædicta de fratribus nostrorum consilio ratam habentes, ei auctoritate apostolica duximus confirmandam. Verum cum tam assertione tua quàm confessione constet partis alterius te in fratrem & Canonicum Terdonensis Ecclesiæ fuisse receptum, licet receptionem tuam factam contra Lateranense Concilium pars adversa proponat, quia tamen probatum non extitit, parte altera penitus hoc negante, nec ipsi Canonici hoc videbantur tibi opponere posse de jure, qui se fatebantur te contra statuta prædicti Concilij recepisse, sententiando decernimus ut tibi, quàm citò se facultas obtulerit, præbendale beneficium in Terdonensi Ecclesia conferatur, cum ex quo receptus es in Canonicum, non debeas carere præbenda. Volentes autem tecum benignitatem apostolicam exercere, ut non videaris diutiùs, sicut nec convenit, sine stipendio ecclesiastico militare, provida deliberatione statuimus ut fructus præbendæ prædicti Subdiaconi nostri tamdiu inter te & ipsum æqualiter dividantur donec præbendam tu fueris in Terdonensi Ecclesia consecutus. Datum Laterani v 11. Idus Iulij.

ARELATENSI ARCHIEPISCOPO
& sancti Egidij & Vallis magnæ
Abbatibus.

Cum accessissent olim ad apostolicam sedem dilecti filij M. monachus sancti Vvilelmi, qui Hu. quondam Abbatem ipsius loci super reatu perjurij, dilapidatione, ac dissolutione ordinis accusabat, ac

Epist. 72.
De accusatio-
ne adversus
Abbatem S.
Vvilelmi &
depositione
ejus.

W. Ricc. procurator ipsius quondam Abbatis, quia per mutuas assertiones illorum non potuimus elicere veritatem, causam ipsam dilecto filio fratri Raynerio tunc in partibus illis apostolicæ sedis Legato duximus committendam. Sed postmodum de infirmitate ipsius Legati rumore accepto,* ne aliquid de ipso humanitus eveniret, dilectum filium magistrum Petrum de Castronovo Magalonensem Archidiaconum negotio eidem adjunximus. Qui capitulo innitens quod in literis nostris erat insertum, videlicet ut si Legatus interesse non posset, idem Archidiaconus ea nihilominus executioni mandaret, partes ad suam præsentiam convocavit. Coram quo dictus monachus suprascripta crimina objecit eidem quondam Abbati, asserens etiam ipsum commisisse simoniacam pravitatem apertè, in cujus testimonium criminis quoddam instrumentum produxit in medium, in quo idem quondam Abbas certè Ricc. . . uxorem ejus & infantes ad conversionem pro duobus millibus solidorum Melgoriensis monetæ confiteri videbatur sub caritatis nomine recepisse. Sed cum idem M. hæc & multa alia in Abbatem proponeret, & multis modis exciperet contra ipsum, suamque niteretur innocentiam expurgare, dictus Archidiaconus receptis testibus quos pars induxit adversa, in dictum quondam Abbatem suspensionis sententiam promulgavit. Idem verò quondam Abbas veritus ne iudex procederet ad depositionem sui ipsius, vocem ad nos appellationis emisit. Ipse nihilominus appellatione contempta, postquam idem quondam Abbas iter arripuit ad sedem apostolicam veniendi, in eum excommunicationis & depositionis sententiam promulgavit. Postmodum autem dictus quondam Abbas ad præsentiam nostram accedens, cum nobis proponeret se à dicto iudice injustè gravatum, & postularet instanter ut quod ab ipso factum fuerat irritum faceremus haberi, suprascriptus monachus postulabat è contrà quòd à nobis obtineret factum Archidiaconi firmitatem. Qui eum concertatione mutua nobis contraria proponerent & diversa, & dilectus filius I. tituli sanctæ Pudencianæ Presbyter Cardinalis eis datus fuisset auditor, coram ipso & dilectis filiis P. tituli sancti Marcelli Presbytero & H. sancti Eustachij Diacono Cardinalibus, quos eidem auditori ad consilium duximus adgendos, aliquandiu litigarunt. Qui visis attestacionibus & allegationibus utriusque

Tom. I.

partis, auditisque diligenter & conspectis, quoniam ex attestacionibus adversæ partis nihil intelligere potuerunt quod depositionem induceret, licet aliqua quæ continebantur in eis famam ipsius quondam Abbatis in aliquibus denigrassent, vobis, frater Archiepiscopo & fili Abbas Vallis magnæ, & dilecto filio B. de Costa Archidiacono Ruthenensi literis nostris mandavimus ut nisi coram vobis prædictus quondam Abbas sufficienter ostenderet se à crimine simoniacæ pravitatis super præmissis immunem, depositionis sententiam latam in eum curaretis auctoritate apostolica confirmare, & faceretis eidem monasterio de persona idonea in Abbatem regulariter provideri, quòd si probaret se forsan immunem à simoniaca pravitare, prædictam depositionis sententiam revocaretis in irritum, pœnam tamen eidem quondam Abbati ad correctionem infligeretis secundum disciplinam canonicam & ordinem regularem, suspensionis sententia usque ad purgationem canonicam suo in robore permanente. Vos autem cum juxta mandatum nostrum parati essetis in causa procedere memorata, prædictus M. monachus conjudicem vestrum Archidiaconum Ruthenensem sibi suspectum asseruit, eò quòd in causa eadem contra ipsum fuerat Advocatus, postulans ut vos duo in causæ cognitione procederetis, vestro conjudice remoto, sic ad nostram audientiam appellavit, cum in literis nostris appellationis non esset remedium interdictum. Post appellationem tamen objectam partes vobis multipliciter obstiterunt ut vos duo pietatis intuitu ejusdem causæ cognitionem suscipere curaretis secundum formam commissionis nostræ in omnibus processuri, eo solo excepto quòd si eundem quondam Abbatem videretis depositione dignum, latam in eum depositionis sententiam non possetis auctoritate apostolica confirmare, sed nobis curaretis totius negotij ferriem per vestras literas intimare, si verò ipsum videretis per sententiam absolvendum, ferendi pro ipso absolutionis sententiam haberetis facultatem. Causa itaque suo tramite decurrente, cum Abbas ipse niteretur se immunem ostendere à labe simoniacæ pravitatis, & ad assertionem suam testes aliquos produxisset, & è contrà pars M. monachi ad improbandos testes ipsius quondam Abbatis produxisset testes alios ex adverso, & multa fuissent hinc inde proposita coram vobis, & compromississent partes præstito juramento

O O o o ij

vide supra lib.
1. epist. 267.
54.

cam Epist.
san. De accus.
tem ne obrem
atio. V. v. l. c.
; ac epist.

se in ipsa causa plures testes minimè producturos, vos auditis rationibus & allegationibus utriusque partis, cum partes in vos compromisissent iterum præstito juramento se juri & mandato vestro per omnia parituros, quoniam eidem eidem quondam Abbati & quieti monasterij credebatis plurimum expedire ut idem quondam Abbas sponte cederet abbatiæ, ipso vocato seorsum, ei suggerere ut cederet procurastis. Et quoniam monitis vestris in hac parte acquiescere non curavit, vos in causa ipsa ultra procedere nolulistis, partem utramque cum allegationibus & attestationibus quas recepistis & literis vestris totius causæ seriem continentibus ad nostram præsentiam remittentes. Cumque nos omnibus diligenter inspectis, de fratrum nostrorum consilio causam ipsam parati essemus per sententiæ calculum terminare, idem quondam Abbas sponte cessit pro bono pacis, usus consilio saniori, & renuntians omni juri quod in eadem abbatiæ se credebat habere, ipsam in nostris manibus resignavit, cujus cessionem recepimus, præcipientes eidem ut se intrinsecus de abbatiæ de cetero minimè attentaret. Volentes igitur ipsi monasterio, quod est Romanæ Ecclesiæ, paterna providere sollicitudine, ut tenemur, cum occasione questionis prædictæ sit, ut dicitur, in temporalibus & spiritualibus diminutum, discretionem vestram per apostolica scripta mandamus quatenus ad monasterium ipsum pariter accedentes, cessionem & renuntiationem prædicti quondam Abbatis publicè nuntietis, dantes conventui auctoritate nostra liberam facultatem ut personam idoneam per electionem canonicam cum consilio vestro sibi præficiant in Abbatem, vosque Deum habentes præ oculis tale ipsi detis in hoc consilium quod in examine districti judicis, ubi quisque de factis suis mercedem propriam est recepturus, bonam valeatis ex hoc reddere Domino rationem, & per vestræ sollicitudinis studium status ipsius monasterij, quod multipliciter est dilapsus, valeat auctore Domino reformari. Ei autem qui de consilio vestro electus fuerit in Abbatem, quia ipsius monasterij parcere volumus gravaminibus & expensis, tu, frater Archiepiscopo, sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo, vice nostra munus benedictionis impendas, & ab eo juramentum pro Ecclesiâ Romana recipias, quod tibi sub bulla nostra mittimus interclusum. Si verò idem conventus electio-

nem celebrare noluerit, vel malitiosè distulerit, seu eorum vota in electione non potuerint unanimiter concordare, vos nihilominus auctoritate nostra, sublato appellationis obstaculo, curetis ipsi monasterio de persona idonea providere, cui tu, frater Archiepiscopo, juxta quod prædicimus, benedictionis munus impendere non moreris, contradictores, si qui fuerent, vel rebelles appellatione remota per distractionem ecclesiasticam præmissa monitione compescens. Quia verò prædictus quondam Abbas in prosecutione causæ suæ multa, ut asserit, jam expendit, pro quibus amicorum suorum bona sunt pignori obligata, & ipse cum eis nihilominus est pro eisdem debitis obligatus, volentes ei, sicut convenit, providere, discretionem vestram per apostolica scripta præcipiendo mandamus ut ei de bonis monasterij antedicti moderatas expensas, quas in prosecutione hujusmodi fecisse dinoscitur, receptis ab eo privilegiis monasterij & sigillo Capituli, restitui sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo faciatis. Possessiones autem ipsius monasterij alienatas illicitè auctoritate apostolica studeatis legitimè revocare, detentores ad restitutionem earum, sicut justum fuerit, ecclesiastica distractione cogentes. Quod si non omnes &c. tu frater Archiepiscopo cum eorum altero &c. Datum apud monasterium Sublacense v 11 1. Idus Augusti, anno quinto.

EPISCOPO, ARCHIDIACONO,
& Præposito Placentino.

Contumaciam Præpositi & Canonicorum sancti Antonini Placentini jamdiu sumus per indicia eorum rebellionis experti, & ad correctionem inobedientiæ suæ nostrum nuper animum vehementius concitarunt. Licet enim pro dilecto filio T. Clerico canonicando in eadem Ecclesia nostras preces & litteras multoties recepissent, ac mandatum nostrum non fuissent veriti surdis auribus pertransire, tandem tamen vobis, fili Archidiacone & Præposite, nostris dedimus literas in mandatis ut si prædicti præpositus & Canonici eundem in fratrem & Canonicum non reciperent, vos in eos non postponeretis excommunicationis sententiam promulgare. Sed cum ipsi perdurantes in contumacia sua, ipsum T. à vobis etiam communiti recipere non curassent, vos eos juxta tenorem mandati nostri excommunicationis vinculo alstrinxistis. Ceterum cum

Epist. 73.
De contumacia Clericorum S. Antonini Placentini.